

K projednání Zastupitelstvu města Tišnova – 25.09.2017

Předkládá Rada města Tišnova

Poznámka: Zveřejněna je pouze upravená verze dokumentu z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů v platném znění.

Osobní údaje jsou v souladu s § 16, § 17 a § 95 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích v platném znění. K nahlédnutí na sekretariátu MěÚ.

Čestné občanství a ceny města udělované v roce 2017

Obsah materiálu

Anotace

Čestné občanství a ceny města Tišnova 2017	Příloha č. 1
Návrh na udělení ceny města Tišnova in memoriam - Jan Šmarda	Příloha č. 2
Návrh na udělení ceny města Tišnova - Vlastimil Havlík	Příloha č. 3
Návrh na čestné občanství města Tišnova in memoriam - Antonín Mouka	Příloha č. 4

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města Tišnova

schvaluje

udělení **čestného občanství a cen města Tišnova** osobám, dle přílohy č.... zápisu.

Zpracováno dne 22.09.2017

Předkladatel	Za správnost	Zpracovatel	Právní garance	Garant
---------------------	---------------------	--------------------	-----------------------	---------------

Rada města Tišnova	Mgr. Skřepek Roman vedoucí odboru	Ing. Švecová Daria referent odboru		Bc. Dospíšil Jiří starosta

Anotace

Dle § 36 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), může obec udělit fyzickým osobám, které se významnou měrou zasloužily zejména o rozvoj obce, **čestné občanství** obce a **ceny obce**.

Z jednání Výboru pro strategické plánování a rozvoj města Zastupitelstva města Tišnova dne 18. 9. 2017 vyplynulo doporučení Radě města Tišnova a následně Zastupitelstvu města Tišnova udělit čestné občanství a ceny města Tišnova dle přílohy zápisu č.

Rada města Tišnova na svém jednání č. 25 dne 22. 9.2017 doporučila Zastupitelstvu města Tišnova udělit čestné občanství a ceny města Tišnova dle přílohy zápisu č.

Návrhy na udělení čestného občanství a ceny města Tišnova 2017

1) Ceny města: celkem 2 osoby

Nominovaná osoba	Navrhovatel	Odůvodnění
Doc. RNDr. Jan Šmarda „in memoriam“	- Doc. Ing. Jan Lacina, CSc.	- za přínos v přírodovědné oblasti Tišnova a šíření vlastivědných vědomostí o Tišnovsku - Jan Šmarda byl v roce 1929 spoluzakladatelem Podhoráckého muzea a kustodem jeho přírodovědných sbírek; jeho zásluhou se Květnice v 30. letech stala rezervací; zasloužil se o vybudování vyhlídkových vrstevnicových stezek v rezervaci Květnice; je autorem celé řady floristických spisů z Tišnova, které jsou dodnes cenným studijním materiálem.
Vlastimil Havlík	Bc. Dospíšil Jiří	- za celoživotní popularizaci sportu, příkladnou kariéru nejen v tišnovském Baníku, brněnské Zbrojovce, ale i v reprezentaci ČR, a taktéž za přínos v oblasti výchovy mladé tišnovské sportovní generace. Svými mimořádnými sportovními úspěchy přispěl k výraznému zviditelnění a propagaci města Tišnova.

2) Čestné občanství: celkem 1 ocenění

Navrhovaná osoba	Navrhovatel	Odůvodnění
Antonín Mouka „in memoriam“	- Prof. MUDr. Antonín Kollár, DrSc. - Doc. Ing. Jan Lacina, CSc.	- za aktivní účast v oblasti společenské, ekonomické, kulturní a politické ve městě Tišnově; za zodpovědné vedení města ve funkci starosty v pohnuté době let 1936 – 1943, kdy bylo městské zastupitelstvo rozpuštěno. Ve zmíněném období válečného napětí se zastupitelstvu, pod vedením A. Mouky, dařilo, kromě ekonomicky a politicky komplikovaného zabezpečení běžného provozu města, také prosadit mnohé pro tišnováky prospěšné projekty a pracovat ve prospěch českého národa, někdy snad i na hranici životního rizika.

Návrh na udělení ceny města Tišnova in memoriam

Na udělení ceny města Tišnova in memoriam navrhuji předního moravského botanika a ochránce přírody **doc. RNDr. Jana Šmardu**.

Docent Jan Šmarda se sice narodil 27. 12. 1904 v Třebíči. Tišnov a Tišnovsko však v jeho životě sehrály velkou roli, stejně jako on významně zasáhl do jejich života – jako pedagog, přírodovědec, vlastivědný pracovník. Po absolvování brněnského učitelského ústavu roku 1923 začal působit na obecných školách v bývalém okrese tišnovském – v Chudčicích a pak v Lipůvce. Roku 1927 pak složil zkoušku způsobilosti pro vyučování přírodopisu a matematiky na měšťanských školách. I pak zůstal věrný okresu Tišnov a vyučoval rok na měšťance ve Veverské Bítýšce, rok v Drásově, nejdéle pak v letech 1928-1945 přímo v Tišnově. Měl široký vlastivědný záběr, věnoval se však především botanice, výzkumu flory. Během svého učitelského působení na tišnovské měšťance jako mimořádný posluchač studoval botaniku na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Roku 1938 zde u profesora Josefa Podpěry obhájil diplomovou práci „Geobotanické poměry povodí Svatky a Svitavy“ a stal se doktorem přírodních věd. To již měl za sebou bohatou činnost výzkumnou i publikační, a to především z Tišnovska. Právě na Tišnovsku totiž zahájil svůj široce pojatý výzkum rozšíření xerotermofytů – rostlin sucho- a teplomilných, z nichž mnohé zde rostou či rostly na svých mezních lokalitách. Nejen že zdůraznil význam již známých xerotermních ostrovů Květnice, Čebínky a Zlobice, ale objevil zde desítky dalších cenných lokalit, které je třeba chránit. Jmenujme alespoň Hradisko u Železného, Svídovec u Jamného, Kutý (Paní horu) u Skaličky, Vinohrad u Drásova či Dranč (Tábory) u Štěpánovic, ale také Sýkořské lesy. Důvěrně poznal a zmapoval výskyt "erbovních" rostlin Tišnovska – koniklece velkokvětého, bramboříku nachového či lesostepní sasanky lesní z rostlin teplomilných, ale i měsíčnice vytrvalé a řeřišnice trojlísté z rostlin podhorských. K jeho zásadním floristickým spisům z Tišnovska patří: Studie o zeměpisném rozšíření rostlin v úvale tišnovském (1930), Květnice u Tišnova. Studie geobotanická (1931), Geobotanické studie z povodí Svatky a Svitavy - části I, II a III (1935, 1937 a 1941).

Kromě odborných publikací napsal desítky populárních článků nejen o rostlinstvu, ale i o krajině a kulturních památkách Tišnova a jeho okolí – zejména do časopisu Krásy našeho domova a do regionálních periodik Od Horácka k Podyjí a Podhorácko – Vlastivědná příloha Zájmů kraje. Ke znalosti a ochraně přírody vychovával samozřejmě i školní mládež – viz řada jeho článků v časopise Našim dětem, který ve 30. letech vydávala tišnovská spořitelna. Velký význam pro rozšíření vědomostí o krajině domova nejen pro školní mládež měla Šmardova brožura "Tišnovsko, vlastivědné poměry okresu", která vyšla ve dvou vydáních r. 1936 a 1939. Dodnes nemá ve své komplexnosti a záběru obdobu.

Roku 1929 se Jan Šmarda stal spoluzakladatelem Podhoráckého muzea a kustodem jeho přírodovědných sbírek. Jeho zásluhou se stala Květnice poprvé již ve 30. letech rezervací, jako funkcionář Klubu českých turistů se zasloužil o vybudování vyhlídkové vrstevnicové stezky po jejích lesostepních svazích. Již roku 1930 zde navrhoval zřízení naučné přírodovědné stezky.

Do bytu rodiny Šmardovy na Školní (dnes Bezručově) ulici poblíž kostela často zavítaly významné botanické osobnosti – profesori Josef Podpěra, Jindřich Suza a Jaromír Klika, vynikající bryolog (znalec mechů) Rudolf Vaněk. Z Brna rád přijížděl i jeden z největších

lyriků české poesie Ivan Blatný, který byl synovcem paní Hedviky Šmardové, rozené Blatné. V Tišnově se J. Šmarda koncem německé okupace seznámil i se spisovatelem Jaromírem Tomečkem, který se na Tišnovsku skrýval. Spisovatel Tomeček pak učinil badatele Šmardu hrdinou jedné ze svých knih přírodních próz - Věčného hvozdu o zalesňování strží v Jeseníkách.

Právě v Tišnově a jeho okolí se odborný učitel J. Šmarda vyvinul v uznávaného botanika a osobnost s širokým kulturním rozhledem. Ihned po skončení války byl povolán do služeb Moravského zemského muzea v Brně, kde pak byl v letech 1945-1949 kustodem sbírek botanického oddělení, další tři roky jeho přednostou a současně (1949-1953) ředitelem celého muzea. V roce 1946 se habilitoval a začal přednášet botaniku na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Po odchodu profesora Josefa Podpěry se stal jeho nástupcem – vedoucím katedry všeobecné a systematické botaniky a ředitelem botanické zahrady. Vzdělávací averze tehdejšího stranického vedení univerzity vůči jeho osobě zapříčinila, že nebyl jmenován profesorem a posléze roku 1961 musel dokonce fakultu opustit. Až do konce svého života pak docent Šmarda působil jako samostatný vědecký pracovník oddělení biogeografie v Geografickém ústavu Československé akademie věd, kde nepřestával být obklopen svými vděčnými žáky.

Docent Jan Šmarda vytvořil obdivuhodné vědecké dílo z různých oborů botaniky – napsal přes 350 publikací, včetně šesti monografií, které jsou dodnes citovány i v cizině. Objevně bádával nejen na mnoha místech Moravy a Slovenska, v jejich horách i nížinách, ale také na Islandu, Korsice a Balkáně. Přátelil se nejen s vědci, ale i s umělci. Vychoval celou generaci významných botaniků a ochránců přírody. Již ve 40. letech vypracoval návrh sítě přírodních a krajinných rezervací pro celou Moravu (z nich několik na Tišnovsku), byl u nás jeden z prvních, kdo prosazoval nezbytnost geobiologických plánů krajiny jako součásti územního plánování. Na sklonku života pak byl protagonistou hnutí proti příliš technokratickému řešení vodohospodářských úprav jižní Moravy.

Docent RNDr. Jan Šmarda zemřel náhle 7. prosince 1968. "Padl na přední linii, v plné polní, uprostřed životní seče. A mám-li povědět upřímnou pravdu, nedovedu si tohoto fenoména čínorodosti představit jako stařečka v pantoflích a s fajfkou na pohovce: tyto osobnosti vždy padnou v botách" – napsal v nekrologu Šmardův přítel Jaromír Tomeček. Je nesporné, že docent Jan Šmarda patří k nejvýznamnějším osobnostem, které kdy v Tišnově působily. Jeho publikace z Tišnovska jsou velmi cenným podkladem pro srovnávací analýzu tehdejšího a současného stavu vegetační složky krajiny a pro hledání objektivních důvodů ochrany přírody a krajiny.

V Tišnově 14. srpna 2017
Doc. Ing. Jan Lacina, CSc.
Hybešova 630
666 01 Tišnov

Návrh na udělení ceny města - Vlastimil Havlík

Narodil se 26. 1. 1957 v Brně. V Tišnově absolvoval ZDŠ na Smíškově ulici a gymnázium, kde maturoval v roce 1976. Poté vystudoval Vysokou školu zemědělskou v Brně.

S basketbalem, v němž po celou kariéru působil na postu rozehrávače, začal ve svém bydlišti pod vedením tehdejšího ředitele ZDŠ Miloše Pokorného. Dorostenecké družstvo Baníku Tišnov, v němž byl nejmladší, se probojovalo ve své kategorii až do celostátní ligy. V roce 1974 byl v prvním ročníku ankety vyhlášen nejlepším sportovcem Tišnova a v průběhu tohoto roku také přestoupil do Zbrojovky Brno. S tímto týmem vybojoval šest titulů mistra ČSSR (1976-78, 1986-88). V době základní vojenské služby hrál za Duklu Olomouc, začátkem devadesátých let za TTS Trenčín a po rozdělení státu ještě působil v BK Opava, kde získal další dva tituly mistra, tentokrát už ČR (1997-98). V 1. basketbalové lize odehrál 15 sezón, ve kterých zaznamenal 6694 bodů. Vedle toho absolvoval i zahraniční angažmá na Kypru. Se Zbrojovkou se zúčastnil 8x evropských klubových pohárů (6x Pohár mistrů evropských zemí, 2x Koračův pohár), s Opavou 2x tzv. FIBA EuroCupu.

V reprezentaci Československa se zúčastnil osmi vrcholných akcí. V jednom případě šlo o olympijské hry (Moskva 1980-9. místo), 2x o mistrovství světa (Manila 1979-9.místo, Cali 1982-10.místo) a 5x o mistrovství Evropy. Zde vybojoval i dvě medaile: stříbrnou v roce 1985 ve Stuttgartu a bronzovou v roce 1981 v Praze. Kromě toho startoval na ME v Turíně 1979, Nantes 1983 a v Aténách 1987. Za reprezentační družstvo absolvoval v letech 1977-88 rekordní počet 370 zápasů, v roce 1986 byl vyhlášen nejlepším basketbalistou republiky a v roce 2001 skončil na dvacátém místě ankety o nejlepšího českého basketbalistu 20. století.

Po skončení aktivní dráhy působil jako trenér a manažer nejprve u mužského týmu BK Houseři Brno, více než pět let pak strávil po boku Jana Bobrovského jako asistent trenéra u družstva žen BK IMOS Brno (Žabovřesky), mnohonásobného mistra ČR a úspěšného účastníka Euroligy. V současnosti mimo jiné vypomáhá s výchovou mládeže i v Tišnově. Žije v Moravských Knínicích.

Navrhuji udělení ceny města Tišnova Vlastimilu Havlíkovi za celoživotní popularizaci sportu, příkladnou kariéru nejen v tišnovském Baníku, brněnské Zbrojovce, ale i v reprezentaci ČR, a taktéž za přínos v oblasti výchovy mladé tišnovské sportovní generace. Svými mimořádnými sportovními úspěchy přispěl k výraznému zviditelnění a propagaci města Tišnova.

V Tišnově dne 10. 8. 2017

Bc. Jiří Dospíšil

Návrh na čestné občanství města Tišnova

Na udělení čestného občanství města Tišnova navrhuji **Antonína Mouku in memoriam**.

Rod Mouků žije v Tišnově více jak 300 let a již v několika generacích provozuje výrobu provaznického zboží. Provazárnu založil r. 1842 František Mouka a provaznické řemeslo se pak dědilo z generace na generaci.

Antonín Mouka, narozený 13.7.1880 v Tišnově, patřil již k třetí generaci provazníků. Vyučil se u svého otce a živnost převzal po jeho smrti r. 1901. V r. 1907 si na ulici Koráb koupili s ženou domek č. 133 a na tomto místě působí firma MOUKA TIŠNOV dodnes.

Antonín Mouka byl po vypuknutí I. světové války odveden na frontu. Po čtyřech letech se vrátil a pokračoval ve svém podnikání, patřil k nejvýznamnějším tišnovským podnikatelům první poloviny 20. století. Naučil desítky svých spolupracovníků provaznickému řemeslu. Výrobky firmy A. MOUKA (provazy, sítě a popruhy) se těšily dobré pověsti a firma prosperovala. V době znárodnění r. 1948 zaměstnávala 100 lidí.

A. Mouka se aktivně zúčastnil politického a společenského života v Tišnově. Organizoval též kulturní život, působil v Sokole a hrál na několik hudebních nástrojů. Byl mnohaletým členem městského zastupitelstva a v r. 1936 byl po smrti Aloise Řezáče zvolen starostou města. Na rozdíl od svých předchůdců převzal starostenství v době pro náš stát a národ velmi nepříznivé. V nelehké funkci setrval 7 let do r. 1943, kdy bylo rozhodnutím zemského prezidenta v Brně městské zastupitelstvo rozpuštěno a starosta nahrazen německým vládním komisařem Erichem Binerem.

A. Mouka převzal r. 1936 vedení města v nepříznivé ekonomické i politické situaci. Nutno ocenit, že se rozhodl přijmout jen poloviční roční finanční odměnu, než na jakou měl nárok. Navzdory tomu, že musel čelit rozmanitým potížím včetně válečného napětí, vyzýval k jednotě a podařilo se mu v průběhu jeho starostování prosadit mnohé pro Tišnov a jeho obyvatele prospěšné úpravy a akce, např.:

- pokračování v budování městské kanalizace
- pokračování v rozvoji městského vodovodu
- přístavba dívčí školy
- úprava příjezdové silnice k nádraží
- schválení trasy nové železnice Brno – Havlíčkův Brod – Praha přes Tišnov
- vydláždění Komenského náměstí (nyní náměstí Míru)
- výstavba bytů pro chudé rodiny

- organizovaný odvoz smetí a popela z domácností
- úprava silnice k Hradčanům s novým železničním podjezdem

Je zřejmé, že starosta a podnikatel Antonín Mouka v nelehké situaci čestně obstál. Po znárodnění jeho firmy r. 1948 mu bylo již 68 roků. Protože podle zásad tehdejšího komunistického režimu neměli se ženou nárok na důchod, museli dále pracovat až do svých

76 let, aby si vysloužili penzi ve výši 350 Kčs. Celá tišnovská rodina Moukova byla perzekvována. Syn Jiří, který převzal vedení firmy r. 1940, byl po jejím znárodnění internován v táborech nucených prací a s podlomeným zdravím zemřel již ve věku 56 let. Vnuk MVDr. Jiří prošel nelehkou cestou k vysokoškolskému vzdělání, velmi nadaná vnučka Olga nebyla připuštěna ani na střední školu. Bývalý starosta A. Mouka tento těžký úděl trpělivě snášel a do pozdního věku pomáhal ve znárodněné firmě odbornou prací. Zemřel 24.4.1964 ve věku téměř 84 let.

V r. 2015 byla sice po A. Moukovi pojmenována nová ulice, ústící do ulice Koráb, kde je lokalizována jím založená firma, která po restituci vedená vnukem MVDr. Jiřím Moukou, dobře prosperuje i na světových trzích. A. Mouka by si však určitě zasloužil větší ocenění. Ve srovnání s jeho předchůdci, kteří již byli čestnými občany města Tišnova jmenováni, vedl město v čase nejtěžším.

Antonín Mouka patřil bezesporu k významným tišnovským osobnostem 20. století, působícím ve sféře politické i kulturní. Zajišťoval zaměstnání významnému počtu obyvatel Tišnova a okolí. Výrobou kvalitního provaznického zboží, která pokračuje dodnes, významně přispěl k prospěchu a věhlasu Tišnova.

V Tišnově 12. srpna 2017

Doc.Ing. Jan Lacina, CSc.
Hybešova 630, 666 01 Tišnov